

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43328
Nom: Intervenció en menors infractors
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Avaluació i intervenció psicològica en família i infància	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

D'OCÓN GIMENEZ ANA MARIA

LOPEZ LATORRE MARIA JESUS

RESUM

L'Assignatura *Intervenció en Menors Infractors* és obligatòria i consta d'un total de 3 crèdits. Forma part d'un mòdul de matèries denominat *Avaluació i Intervenció Psicològica en Família i Infància* de 15 crèdits d'extensió, sent el seu objectiu general que l'alumne reba una formació actualitzada en l'àrea de la família i de la infància, tant des d'una perspectiva teòrica com aplicada. Els objectius específics d'esta assignatura es relacionen amb l'anàlisi dels factors de risc i vulnerabilitat del desenrotllament de la conducta antisocial i delictiva en la infància i adolescència, el curs evolutiu i diversitat de la conducta delictiva d'inici en la infància i adolescència, el marc legislatiu de l'estat espanyol en relació a les mesures judicials en menors infractora i l'anàlisi dels programes de tractament més eficaç en funció del risc i la gravetat del delictes.

Es pretén la formació avançada i especialitzada en un cos de coneixements conceptuals, procedimentals, tècnics i actitudinals que permeten als professionals incrementar el seu coneixement i la seua capacitat reflexiva i crítica, de manera que redunde en benefici de la pràctica professional.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials

Conèixer i saber organitzar, desenvolupar, adaptar i valorar serveis i programes d'assessorament i intervenció psicosocial d'acord amb les demandes i el context en què s'apliquen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Mesures preventives i d'intervenció amb menors antisocials: causes i desenllaços

Coneixements bàsics sobre menors amb conducta antisocial i delictiva.

La predicció de la conducta delictiva: els factors de risc i de protecció.

2. Anàlisi legislatiu: mesures judicials amb menors infractors

Llei orgànica 5/2000 reguladora de la responsabilitat penal del menor: mesures socioeducatives.

La perspectiva de la competència social com a model d'intervenció.

3. Intervenció amb menors subjectes a mesures judicials: gestió, intervenció i programes eficaços

Programes d'intervenció eficaces amb menors infractors:

- Principis d'una intervenció eficaç.
- Característiques dels programes eficaços.

El IGI-J: Inventari de gestió i intervenció per a joves:

- Coneixent l'Inventari
- Aplicació del IGI-J per a l'avaluació del risc de reincidència i gestió de la intervenció d'un cas de menor infractor.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	9,00
Teoria-Pràctiques	21,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives segons el seu caràcter presencial seran les següents.

1. Sessions presencials. Inclouen diversos tipus d'activitats formatives:

- Lliçons magistrals i/o exposicions orals, a càrrec del professorat, sobre els continguts més rellevants de cada tema, a diferents nivells d'aprofundiment. S'afavoreix la participació, a mesura que s'ofereixen coneixements.
- Orientacions per a la realització de treballs.
- Realització d'activitats pràctiques en grup i seguiment dels treballs que es realitzen en equip.

-Exposició de treballs teoricopràctics realitzats per l'alumnat en classe i de manera autònoma. Es tindrà en compte la participació dels i les estudiants.

2. Sessions no presencials. Tenen per objecte estimular l'autoaprenentatge i la pròpia gestió del temps d'estudi i fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant seguint les orientacions prèvies del professor, però treballant de mode autònom. L'activitat pot consistir en cerca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe, etc.

3. Tutories. L'alumnat disposa d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement, l'orienta en l'elaboració dels treballs, i resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. L'alumnat disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en aquest espai virtual l'estudiantat pot trobar documents, informació o notícies rellevants sobre la matèria.

4. Activitats complementàries en la formació dels i les estudiants, desenvolupades preferentment a càrrec d'experts a través de conferències i/o tallers, i que poden variar cada any. S'indicarà l'horari i lloc de realització, si són o no obligatòries, i la seua repercussió en l'avaluació.

La metodologia de treball inclou les següents activitats d'aprenentatge o tasques formatives:

1. Lliçons magistrals / Exposicions / Orientacions del professor. S'emprarà en les classes teoricopràctiques, ja que aquest mètode ofereix una visió global del tema tractat i incideix en aquells conceptes claus per a la seua comprensió. Així mateix, s'indicarà a l'alumnat els recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat. També inclou la intervenció en forma de taller/xarra d'experts.

2. Tutories grupals. Orientacions en xicotet grup per a la realització de treballs específics de realització individual o grupal, i per a resoldre dubtes, dirigir treballs. És a més útil per a aconseguir diversos objectius: el desenvolupament de les habilitats de comunicació i de competències intel·lectuals i professionals, i el creixement personal. De ser possible, s'utilitzarà el fòrum de l'Aula Virtual o la videoconferència a través de la plataforma Zoom per a facilitar les consultes i aclariments que puguen interessar als grups de treball.

3. Aprenentatge cooperatiu: Elaboració de treballs en equip sobre continguts abordats en teoria. Es busca un aprenentatge actiu i orientat a la transferència amb estudi de casos tant reals (com per exemple utilitzant notícies de premsa), com simulats, la resolució d'exercicis i problemes, i/o l'aprenentatge orientat a projectes amb menors infractors.

4. Autoaprenentatge. Es tracta de fomentar en l'estudiantat al treball autònom i la reflexió individual: cerca sistemàtica d'informació; anàlisi, elaboració i exposició de la informació treballada; reflexió, aplicació i transferència sobre els continguts, etc.

5. Recursos: 1) Aula virtual(<http://aulavirtual.uv.es>). En aquest espai virtual, els alumnes poden trobar documents, informació o notícies rellevants de l'assignatura que el professorat considera oportuna per al desenvolupament i ampliació de la matèria. 2) Biblioteca, hemeroteca. S'estimularà la utilització de fonts bibliogràfiques rellevants i actualitzades de la pròpia universitat i fonts bibliogràfiques en xarxa.

AVALUACIÓ

- L'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant:

-

1) **Avaluació de rendiment:** prova final orientada a valorar els conceptes bàsics. L'estudiant en finalitzar el mòdul, realitzarà una prova de rendiment sobre el nivell de competències o aprenentatges adquirits en l'assignatura. La prova o examen final constarà de preguntes curtes, referides a les activitats teoricopràctiques desenvolupades a l'aula i als materials indicats per a la preparació de l'examen, sent obligatori respondre a totes elles. Aquest apartat constituirà el 40% de la nota (4 punts). És recuperable en segona convocatòria.

-

2) **Avaluació del procés:** activitats d'avaluació contínua i assistència. Els coneixements, habilitats i competències adquirits s'avaluaran de forma continuada a través de la participació de l'estudiantat i la realització de les activitats proposades (individuals i/o grupals), representant el 50% de la qualificació final (5 punts), recuperable en segona convocatòria. Així mateix, es tindrà en compte la participació i l'assistència que es controlarà mitjançant signatura, amb un pes del 10% (1 punt).

-

Requisits per a aprovar el mòdul. Seran requisits imprescindibles per a la superació de la matèria:

- Haver obtingut una nota mínima del 50% de la prova final -avaluació de rendiment- (2 punts)
- Haver obtingut una puntuació mínima del 50% en les activitats proposades de l'avaluació contínua (2,5 punts) i en l'assistència i participació (0,5 punts)

Tant en la 1a com en la 2a Convocatòria **no hi ha diferències** quant als requisits mínims per a superar l'assignatura. Únicament si la nota de l'examen és igual o superior a **2** i la de l'avaluació contínua superior a **3** se sumaran totes les puntuacions i l'assignatura serà superada si la qualificació final és igual o superior a **5** punts.

En cas de no aprovar alguna de les parts, havent-se presentat, es mantindrà la part aprovada fins a segona convocatòria.

En cas d'empat en la qualificació final amb opció a matrícula d'honor, la Unitat Docent de l'assignatura, si així ho decideix, determinarà el procediment a seguir per a atorgar-la.

ADVERTIMENT:

Davant pràctiques fraudulentes de qualsevol tipus, es procedirà segons el determinat pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/protocols/c83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques:

- Alba, J.L. (Coord.) (2022). Manual práctico de criminología forense. Tirant lo Blanch.
- Alba, J.L. (Coord.) (2024). Psicología criminal y forense. Tirant lo Blanch
- Garrido, V. y López Latorre (2006) (ed.). Manual de Intervención. Vol. 2. Los programas del pensamiento prosocial. Tirant Lo Blanch.
- Rámila Díaz, N. J., Benedicto Duque, C., y Abanades Sánchez, M. (Coord.) (2023). Jóvenes y menores delincuentes. Bosch.
- Redondo, S. y Garrido, V. (2023). Principios de criminología. Tirant lo Blanch.

Referències complementàries:

- Abadías Selma, A, Simón Castellano, P. y Cámara Arroyo, S. (coord.) (2021). Tratado sobre delincuencia juvenil y responsabilidad penal del menor. Wolters Kluwer España
- Alba, J.L., López Latorre, M.J., Clemente, J. y Guerrero, F.G. (2021). La capacidad reeducativa actual en el marco de la Ley del menor en España (5/2000 de 12 de enero). En A. Abadías Selma, S. Cámara Arroyo y P. Simón Castellano (coord.), Tratado sobre delincuencia juvenil y responsabilidad penal del menor (pp. 783-808). Wolters Kluwer España.
- Bujosa Vadell, L M y Martín Diz, F. (Direct.) (2022). Menores infractores: predicción, gestión del riesgo e intervención. Aranzadi
- De la Cuesta, J.L. y Blanco, I. (2006). El enjuiciamiento de menores y jóvenes infractores en España. Revista electrónica de la Asociación Internacional de Derecho Penal, A-03:1.
- Fernández Molina, E (2008) Entre la educación y el castigo: un análisis de la justicia de menores en España. Valencia: Tirant lo Blanch
- Fernández Murcia, A. (2023). Menores Infractores y violencia juvenil. Editorial Popular.
- Garrido, V.; López, E.; Silva, T.; López, M. J. y Molina, P. (2006). El modelo de la competencia social de la Ley de Menores. Tirant lo Blanch
- López Latorre, M.J. (2011). Psicología de la delincuencia. Ciencias de la Seguridad (CISE). Universidad de Salamanca.
- Redacción LA LEY (2023). Menores infractores: medidas aplicables e internamiento. Aranzadi
- Vázquez, M. J., Fariña, F., Arce, R., & Novo, M. (2011). Comportamiento antisocial y delictivo en menores en conflicto social. Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo.